

UN PROIECT
Gazeta DE MARAMUREȘ
ÎN COLABORARE
CU EPISCOPIA ORTODOXĂ A MARAMUREȘULUI ȘI SĂTMARULUI

Gazeta

NR. 26, iunie 2012

DE RELIGIE ȘI SPIRITUALITATE ORTODOXĂ

Consiliul Local și Primăria
municipiului Baia Mare

Publicația apare cu Binecuvântarea ÎPS Justinian Chira
și îndrumarea P.S. Iustin Sigheteanul

„Sfintele datorii ale familiei”

COPII ȘI PĂRINȚI

nu trebuie îndemnați sau învățați că au și ei mari datorii față de copii, aceste datorii considerându-se că sunt adânc întipărite în firea părinților și deci ele din fire sunt făcute de părinți... din fire, părinții își fac datoria față de copii. Și așa este. Dar în zilele noastre, se găesc mulți părinți care și-au uitat sau nesocotesc, adică nu-și fac datoria față de copiii lor, față de odraslele lor, pe care i-au adus în viață.

De aceea se găesc atâția copii în lume abandonăți de părinții lor. Acest păcat, această părăsire a copiilor, acest atentat la viața copiilor, este o fărădelege mult mai gravă decât păcatele strigătoare la Cer.

Dacă glasul lui Dumnezeu a strigat lui Cain: „Glasul sângelui fratelui tău strigă din pământ la mine” (Facere 4,10), Glasul lui Dumnezeu și mai aspru și mai plin de mânie strigă către părinții care nu-și fac datoria față de copiii lor: „Glasul copiilor tăi, sângele copiilor tăi, strigă din pământ și cer răzbunare. Glasul copiilor împotriva părinților este mai grozav decât glasul unui frate”.

Copilul e sângele tău, e carne din carnea ta, este mugurul pe care tu l-ai făcut să înmugurească, este firul firav de viață pe care tu l-ai făcut să încolțească. Și cu toate că acest mugur, acest colț firav de viață n-a putut să-ți vorbească, el a fost conștient, el s-a bucurat, el te-a privit cu supremă dragoste și recunoștință și cu speranță că tu îl vei ajuta să crească, să înflorească, să se bucure de viață, să rodească. Și deodată, când acest mugur, în mod neauzit de tine tată, de tine mamă, a dat un chiot de bucurie, văzând lumina vieții, tu întinzi mâna și îl frângi. Nu simți cum din adâncurile sale Dreptatea lui Dumnezeu te amenință cu o mânie, a cărei durere vei simți-o tu în eternitate, când Dumnezeu te va întreba: unde sunt copiii tăi?

Cel dintâi și cel mai grav păcat pe care părinții îl pot face împotriva copiilor lor este uciderea acestora mai înainte de-a se naște. Sunt cunoscute motivațiile cu care se justifică această crimă. Dar nici un motiv

nu poate acoperi această fărădelege care este avortul. Zămislirea de copii este legată de plăcerea pe care Dumnezeu a asociat-o față de acest act cu scopul ca oamenii să-și facă datoria, înmulțindu-se ca să stăpânească pământul. Dacă acest act nu ar fi însoțit de poftă și plăcere, nimenea, sau prea puțini, ar zămisli copii numai din datorie, numai ca să îndeplinească porunca dată de Dumnezeu: „creșteți și vă înmulțiți” (Facere 1,28).

Deci dacă înmulțirea copiilor nu o poți accepta, atunci renunță în primul rând la plăcere. Depune un efort eroic și renunță la satisfacerea poftelor, renunță la dulcea plăcere a zămislirii de copii, și în felul acesta rezolvă problema, așa de grea, înmulțirea copiilor, dar nu prin uciderea odraslei care a venit ca o urmare că tu nu ai fost în stare sau nu ai voit să-ți stăpânești poftele, să renunți la plăcerile trupului, să trăiești în curătenie și în sfințenie.

Prin acest act eroic, creștinii din primele veacuri, ca și creștinii de azi, care cu frică de Dumnezeu și milă, adâncă milă, față de rodul său, față de copilul său, față de care, dacă l-a conceput, știe că are datoria să nu-l ucidă, ci să-l lase să se nască și să crească, și să se bucure de lumina lui Dumnezeu, devenind prin Sfântul Botez, moștenitor al împărăției lui Dumnezeu. Prima datorie deci a tuturor părinților, față de cei zămisliți din trupul lor, este ca să nu-i ucidă, ci să-i lase să se nască și să se bucure de viață.

A doua datorie a părinților față de copiii lor este să se îngrijească de viața lor, de toate cele necesare pentru trupul lor. Să se lupte din răsuputeri, să muncească, să le câștige pâinea cea de toate zilele, să-i întrețină. Fiecare părinte să privească la animale și la păsări, care-și hrănesc și ocrotesc puii, până devin stăpâni ca să-și câștige viața.

Părinții care își abandonează copiii, care își neglijează copiii, care își lasă copiii să piară de frig și de foame, să trăiască în neagră mizerie, disprețuiți și hărțuiți ca niște făpturi periculoase, sunt mai prejos decât animalele

sălbatic. Împotriva acestor părinți-monștri, conducătorii unei lumi civilizate sunt dator să ia cele mai severe măsuri, să-i oblige ca prin munca lor să-și crească copiii.

În fața tribunalelor lumii să fie aduși în primul rând părinții copiilor care mișună pe străzi, sau care sunt închiși în orfelinate, unde sunt chinuți grozav de dorul unei mame, al unui tată, al unor frați, a unei case, a unei familii.

Noi nu avem dreptul să stăm nepăsători față de durerile acestor copii ai nimănui, pe care o femeie și un bărbat i-au conceput și apoi i-au abandonat, împotriva acestor oameni la care nu le pot da nobilul și sfântul nume de părinți, ridic glasul și îi acuz. Ridic glasul înaintea tuturor celor ce gândesc și le cer să facă dreptate, condamnând nepăsarea și cruzimea acelor oameni care nu se îngrijesc de copiii lor.

Acești oameni cu suflet întunecat trebuie reeducați, conștientizați, aduși în fața acestor copii ce mor de foame, de frig, de dor după un om, la care să-i poată zice tată, după o femeie care să-i spună - eu sunt mama ta și tu copilul meu - vino și vom lupta împreună și cu ajutorul lui Dumnezeu ne vom lumina viața.

† Justinian Chira
ARHIEPISCOPUL
MARAMUREȘULUI ȘI SĂTMARULUI

Fragment din ultima carte a IPS
Justinian „Sfintele datorii ale
familiei creștine”

„Cred Doamne!”
Ajută necredinței mele”
(Marcu 9,24)

Aceste cuvinte le-am auzit rostite de buzele unui tată care a venit înaintea Mântuitorului cu fiul său, care era grav bolnav. Un duh mut îl stăpânea, de care nu l-au putut mântui nici ucenicii Domnului, și, de aceea, acest om a apelat la Mântuitorul.

Isus Hristos, privind în adâncul vieții oamenilor, s-a mâhnit și a rostit cu durere: „O, neam necredincios, până când voi fi cu voi?” (Marcu 9,19).

Mântuitorul a văzut nu numai răul, ci și cauza răului, și de aceea a rostit cuvintele amintite. Domnul, cu puterea Sa dumnezeiască, a văzut casa și viața în care a crescut acest tânăr și a cunoscut cauza suferințelor și a tănărului și a tatălui său. Iar noi, din această pericopă,

acum când avem toate gândurile îndreptate spre copiii noștri, am învățat cât de mare răspundere apasă pe umerii părinților pentru fiii lor. De această răspundere nu-și dau seama mulți părinți, dar nu-și dau seama nici copiii. Trăim într-o casă, de multe ori mâncăm la aceeași masă, intrăm și ieșim pe aceeași ușă, dar nu ne gândim la răspunderea, la datoriile pe care le avem unii față de alții. La datoriile pe care le au părinții față de copii, la datoriile pe care le au copiii față de părinți. (Pilde 30.17). De aceea, împreună, azi, este bine să ne gândim la datoriile pe care le avem unii față de alții, și mai ales la datoriile pe care noi le avem față de copiii noștri.

Dacă deschidem Sfânta Scriptură, vedem că acolo se vorbește de foarte multe ori de datoriile pe care copiii le au față de părinți. Sfânta Scriptură ne învață că este un păcat strigător la cer atunci când copiii nu ascultă de părinți, atunci când copiii nu se îngrijesc de părinți, atunci când copiii nu-i respectă pe părinții lor.

De aceea chiar în Cele zece porunci, care sunt temelia vieții omenesti, Dumnezeu a zis:

„Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie ție bine, și să trăiești mulți ani pe pământ” (Ieșire 20, 12),

iar în Noul Testament porunca se repetă și Duhul Sfânt prin Sfântul Apostol Pavel zice: „Copii, ascultați pe părinții voștri ca pe Domnul, că acesta este cu dreptate!”. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, este porunca cea dintâi, cu făgăduința: „Ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ” (Efeseni 6,1-3).

Dar Cuvântul lui Dumnezeu se adresează parcă și mai aspru, zicând și părinților: „Și voi, părinților, nu-i întărâțați la mânie pe copiii voștri” (Efeseni 6,4). Aceasta înseamnă că și părinții au mari datorii față de fiii lor, (II Corinteni 12,14), despre care învățătorii de lege vorbesc prea puțin mi se pare, pentru că mulți cred pe bună dreptate că părinții

„Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie ție bine, și să trăiești mulți ani pe pământ” (Ieșire 20, 12)

„Glasul sângelui fratelui tău strigă din pământ la mine” (Facere 4,10)

Printre cele mai des criticate probleme de către toți neoprotestanții se numără și Sfânta Taină a Hirotoniei. Această combateră, ca și în cazul celorlalte Sfinte Taine, se face pentru că lipsește din neoprotestantism, în ciuda numeroaselor texte scripturistice răspândite în toate Evangheliile și în majoritatea epistolelor.

Preoția sau hirotonia este taina prin care cei anume pregătiți primesc, prin punerea mâinilor și rugăciunea arhierului, harul dumnezeiesc într-una din treptele preoției sacramentale care-i dă putere de a propovădui cuvântul lui Dumnezeu, de a sfinți prin Sfintele Taine și slujbele bisericesti și de a conduce pe credincioși la mântuire. Sfânta Scriptură ne arată că Mântuitorul Hristos, dorind ca opera Sa de mântuire, adusă întregului neam omenesc, să fie cunoscută peste veacuri și roadele ei să fie însușite de fiecare dintre noi, și-a ales 12 apostoli pe care i-a ținut în jurul Său și timp de trei ani i-a învățat tainele împărăției cerurilor:

„Iar El, răspunzând, le-a zis: pentru că vouă vi s-a dat să cunoașteți tainele împărăției cerurilor, dar acelora nu li s-a dat” (Matei 13, 11).

După ce, înainte de patimile Sale, le promisese apostolilor că le va da cheile împărăției cerurilor, „oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer și oricâte veți dezlega pe pământ, vor fi dezlegate și în cer” (Matei 18, 18), în prima zi a învierii Sale din morți, Mântuitorul Hristos îi investește cu puterea Duhului Sfânt zicându-le: „Pace vouă. Așa cum Tatăl M-a trimis pe Mine, tot așa și Eu vă trimit pe voi. Și zicând aceasta, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt, cărora le veți ierta păcatele, li se vor ierta și cărora le veți ține, ținute vor fi” (Ioan 20, 21-23). Astfel, investiți cu harul preoției sacramentale, au fost trimiși în lume pentru a-i învăța, sfinți și conduce spre mântuire pe toți aceia care își doreau împărăția cerurilor:

„Drept aceea, mergeți și învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit Eu vouă. Și iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin” (Matei 28, 19-20)

Îndumnezeirea omului nu este posibilă fără o preoție îndumnezeitoare care să ducă la acest pisc...Ca moștenitori ai Marelui Preot Hristos, preotul creștin nu poate iniția pe credincios sau pe oricare alt om pe calea îndumnezeirii dacă nu este el însuși un organ și un factor al iubirii dumnezeiești. În urma poruncii Mântuitorului, după ce s-au „imbrăcat cu putere de sus” (Luca 24, 49), Sfinții Apostoli au plecat în lume „propovăduind Evanghelia la toată făptura” (Marcu 16, 15) și astfel au întemeiat comunități. Tot Sfânta Scriptură ne mărturisește că în aceste comunități au fost hirotoniți episcopi, preoți și diaconi pentru nevoile spirituale ale credincioșilor:

„Pentru aceea te-am lăsat în Creta, ca să pui rânduială în cele ce au rămas și ca în fiecare cetate să așezi preoți precum ți-am poruncit eu” (Tit 1, 5).

Hirotonindu-se preoți în toate cetățile, din generație în generație, Biserica noastră nu a pierdut succesiunea de har, transmițându-i

Sfânta Taină a preoției și diaconia sectară. O PRIVIRE BIBLICĂ¹

¹ *Înfățișăm câteva considerații misionar-apologetice, preluate din teologia mărturisitoare a părintelui lector doctor Gheorghe Istodor, din articolul postat pe internet și intitulat Sfintele Taine și simboluri neoprotestante.*

se neînterupt de la Sfinții Apostoli și prin ei de la Mântuitorul. În privința preoțimii sacramentale, în Biserica noastră se disting trei trepte: treapta de episcop („Episcopul să fie fără prihană, bărbat al unei singure femei, veghetor asupra-și, măsurat, cuvântios, primitor de străini, destoinic să-i învețe și pe alții”) (I Timotei 3, 3), treapta de preot („Și hirotonindu-le preoți în fiecare biserică, rugându-se cu postiri i-a încredințat Domnului în care crezuseră” Faptele Apostolilor 14, 23), treapta de diacon („Diaconii de asemenea să fie cuvântios, nu vorbind în doi peri, nu dedați la vin mult, nu agonisitori de câștig rușinos...” (I Timotei 3, 8).

În calitatea sa, investit cu putere sacramentală, preotul, prin harul care îi este dat și colaborând cu harul Sfântului Duh în Biserică, înmulțește numărul fiilor Bisericii prin baia botezului, îi întărește prin taina Sfântului Mir, îi hrănește cu Trupul și Sângele Domnului, și le iartă păcatele. Prin preot, Dumnezeu sfințește nunta spre dănuirea neamului omenesc, vindecă și alină durerile sufletești și trupești în

taina Sfântului Maslu, și conferă harul preoției sacramentale prin Sfânta Taină a Hirotoniei unui candidat cu calități speciale.

În privința valorii preoției sacramentale se cuvine să facem câteva precizări de care, neoprotestanții, dacă ar fi ținut cont, nu ar fi ajuns la exagerările actuale.

În primul rând, preoția sacramentală își are izvorul în preoția nevăzută a lui Hristos. Mântuitorul dă puterea preoției Sale prin Duhul Sfânt, Apostolilor Săi și prin ei urmașilor acestora în Sfânta Taină a Hirotoniei. Prin actul hirotoniei Hristos lucrează în ei ca preot unic la unificarea oamenilor în El. Episcopul este reprezentantul lui Iisus Hristos...Dar lucrarea lor de slujire, nici preotul nici episcopul nu sunt singuri, ci împreună cu ei este Hristos care lucrează în ei prin Sfântul Duh...De aceea cuvintele Sfântului Apostol Pavel:

„Luați aminte la voi înșivă și la toată turma în care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi ca să păștiți Biserica lui Dumnezeu, pe

care El a câștigat-o cu Însuși Sângele Său” (Faptele Apostolilor 20, 28),

arată clar că episcopul și preotul nu dețin puterea harică și nu păstoresc în baza unei delegații de la credincioși ca în bisericile neoprotestante, ci în baza puterii Duhului, primită prin succesiunea neînteruptă, de la Sfinții Apostoli prin taina hirotoniei. Biserica Romano-Catolică a exagerat valoarea ierarhiei sacramentale, trecând de la episcop ca reprezentant al lui Hristos la idei ca: vicarius Christis, la Eu sunt tradiția, eu sunt Biserica, infailibilitatea Papei, atribuindu-i-se Papei onoruri mai mari decât valoarea reală a unui episcop. Deosebită față de preoția sacramentală, Biserica Ortodoxă recunoaște și preoția generală, împăratească sau duhovnicească. Ea este chiar amintită în Noul Testament de către Sfântul Apostol Petru și de Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, care reia o temă veche testamentară și o interpretează în lumina Noului Testament. Apostolul vorbește despre preoția generală în (I Petru 2, 5): „Și voi înșivă, ca niște pietre vii, zidiți-vă în casa duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertfe duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu prin Iisus Hristos”. Acest text este preluat din (Isaia 61, 6):

„Și voi veți fi numiți preoți ai Dumnezeului nostru. Bunătățile popoarelor le veți mânca și cu averile lor vă veți mândri!”

În cel de-al doilea text al Sfântului Apostol Petru din același capitol, versetul 9: „Dar voi sunteți seminție aleasă, preoție împăratească, neam sfânt, popor agonisit de Dumnezeu ca să vestiți în lume bunătățile celui ce v-a chemat la lumina Sa cea minunată” este reluat din Leșirea 19, 5-6:

„Deci, de veți asculta glasul Meu și de veți păzi legământul Meu, dintre toate neamurile, îmi veți fi popor ales, că al Meu este tot pământul. Și îmi veți fi împărăție preoțească și neam sfânt!”

Sfântul Apostol Pavel vede în aceste făgăduințe ale Vechiului Testament o profecție realizată clar în vremurile Noului testament, și anume în „Noul Israel”, care este Biserica. Preoția împăratească sau duhovnicească se numește și sfântă, deoarece toți cei care o posedă sunt creștini sfințiți prin Sfintele Taine ale Botezului, Mirungerii și ale Euharistiei. Preoția duhovnicească nu este identică cu preoția sacramentală ci se identifică de fapt cu calitatea de creștin ortodox. La ea se referă și Sfântul Apostol Ioan în Apocalipsă, atunci când spune:

„Și ne-am făcut pe noi împărăție, preoți ai Dumnezeului și Tatălui Său, Lui fie-I slava și puterea în vecii vecilor. Amin” (Apocalipsa 1, 6)

Se arată deci că urmarea jertfei lui Hristos este moștenirea împărăției lui Dumnezeu. Harul pe care l-am dobândit prin jertfa Sa ne include în Biserică și astfel suntem preoți în sens duhovnicesc nu sacramental, adică cu harul dobândit la botez, ne rugăm lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră, ne ducem să primim iertare de păcate la scaunul spovedaniei.

Înțelegem astfel că nu se poate confunda preoția sacramentală cu preoția duhovnicească sau împăratească. Sunt două realități distincte: preoția duhovnicească este obținută prin primirea Sfintei Taine a Botezului și se identifică cu calitatea de creștin pe când preoția harică este obținută de un candidat botezat care are deja o viață religioasă, o chemare, o anumită pregătire și a primit Sfânta Taină a Hirotoniei. Toate epistolele văd diferența între simplii creștini și episcopii, preoții și diaconii care-i conduceau. Excepția că un creștin poate boteza pe cineva în cazuri extreme (ex. Este pe moarte și nu este niciun preot prin apropiere care să-l boteze) nu anulează diferența dintre cele două tipuri de preoți. De altfel, dacă cel nou botezat de un simplu creștin, trăiește, preotul are obligația să-i completeze Sfânta Taină din Molitfelnic.

Foarte multe speculații referitoare la Sfânta Taină a Hirotoniei sunt făcute de neoprotestanți, având ca bază preoția generală. Pentru că în Sfânta Scriptură scrie că sunt preoți și credincioși și-au făcut propriile autorități religioase, păstori, pionieri și alte tipuri, al căror har nu contează atâta timp cât ei sunt recunoscuți și delegați de comunitate. Dacă vrea comunitatea să declare păstor, prezbiter etc. pe unul dintre membrii săi, sunt liberi să o facă, deoarece preoția, așa cum o înțeleg ei, nu se înalță cu nimic haric deasupra credincioșilor. Simpla consacrare din partea comunității are ca ritual „punerea mâinilor cu grămada asupra fratelui ales”.

Iată cum văd preoția membrii comunității Evanghelice. Ei se limitează la a clarifica termenii, reducând preoția la calitatea de simplu creștin. Astfel, explicația pentru termenul prebiteros este doar cea de om în vârstă sau bătrân. Pentru cea de episcop este cea de supraveghetor, bărbat însărcinat să aibă grijă ca lucrurile făcute de alții să fie făcute bine; „poimen” este pastorul sau păstorul. În privința lucrării pe care o săvârșesc bătrânii, aceasta constă în:

1. a fi paznici, păzitori, supraveghetori;
2. a maturiza biserica;
3. a disciplina congregația;
4. a păstori turma;
5. a se ruga pentru cei bolnavi și a impune anumite limite în desfășurarea lucrării evanghelice. Atunci când explică termenul de diacon, îl consideră doar un slujitor care face o muncă de rob sau o persoană care execută poruncile altuia.

Potrivit Sfintei Scripturi, Biserica Ortodoxă nu poate fi de acord cu aceste aprecieri și catalogări făcute de acești rățaciți asupra celor trei trepte ale preoției sacramentale. E mai ușor pentru ei să traducă „ad literam” niște termeni grecești și să-i lase așa, neexplicati, decât să-i lege de lucrarea lor clară și evidentă, chiar și în Bibliile lor răstălmăcite și modificate.

La fel stau lucrurile și în cazul martorilor lui Iehova. În cartea Să aducem argumente din Scripturi nu vorbesc de niciun grad de preoție. Se face referire la faptul că membrii unei organizații rămân în unitate prin anumite măsuri administrative și anumite norme sau cerințe. Persoanele care s-au dedicat și botezat ca Martorii ai lui Iehova sunt atrași de organizația pământescă datorită învățăturilor

și activităților acesteia, precum și din dorința de a participa la lucrarea pe care o înfăptuiește aceasta. Această exprimare ascunde de fapt în ea ideea preoției generale, deoarece ei nu vorbesc de preoți ca despre o categorie distinctă, pentru că toți sunt preoți. Un accent mai mare îl pun pe profetii lor, convinși de realitatea lor, deși recunosc că au mai greșit pentru că au nutrit și speranțe greșite. Dacă preotul ortodox spune că sunt niște profetii false, Martorii lui Iehova contestă acest fapt făcând apel la lipsa unor mărturii scripturistice precise, pe care din necunoașterea cea adevărată le răstălmăcesc spre a lor pierzare.

Nici adventiștii de ziua a șaptea nu se grăbesc să vorbească despre har atunci când se referă la preoție. Deși cred că biserica a devenit „o preoție sfântă” (I Petru 2, 5), totuși preoția tuturor credincioșilor nu autorizează pe fiecare persoană să fie fiecare membru al bisericii să gândească, să creadă, sau să învețe așa cum dorește, fără nicio responsabilitate față de corpul bisericii în sine. Fiecare membru al bisericii are responsabilitatea de a sluii altora în numele lui Dumnezeu. Această preoție nu face nicio distincție calitativă între preoți și laici, deși ea permite o diferențiere a funcției între aceste roluri. Dată fiind exactitatea cu care se exprimă, arătând că singura preoție este cea generală, nu mai necesită niciun comentariu.

Spre deosebire de neoprotestantism, în dialogurile ecumenice, luteranii încearcă astăzi să-și revendice succesiunea de har. Ei mărturisesc că în urma unor consultații a unor episcopi și teologi luterani, se găsesc astăzi în succesiune neînteruptă a slujirii Evangheliei lui Iisus Hristos prin cuvânt și taină. În timpul reformei nu s-a mai putut preda prin hirotonie de către episcop, ministerul care exercita această slujire. În această situație de criză, Biserica Luterană a revendicat dreptul Bisericii în ansamblu și a fiecărei comunități în parte de a hirotoni slujitorii ai Evangheliei. Bisericile Luterane împărtășesc în comun că fidelitatea față de credința apostolică și continuitatea în ea sunt mai importante decât o succesiune episcopală formală.

Din aceste pretenții luterane înțelegem că de fapt ei pretend astăzi că nu au un har care să lege firul rupt prin reforma lui M. Luther, ci mai degrabă să le recunoască autoritatea predicării Evangheliei ca unui care au păstrat neînterupt și nealterat adevărurile Sfintei Scripturi. Biserica Ortodoxă nu poate considera formală succesiunea apostolică, succesiunea de har. Mântuitorul Iisus Hristos a instituit preoția sacramentală, nu pentru a fi întreruptă și apoi reluată la bunul plac al unei comunități, ci pentru a fi continuată până la a doua Sa venire, transmițându-se astfel harul absolut necesar celor care vor să se mântuiască.

.....
Protos. Drd. Casian Filip, eclesiarh al Catedralei Episcopale „Sfânta Treime” Baia Mare

„Minunea este atunci când omul îngenunchează în fața lui Dumnezeu, în fața icoanei și își recunoaște starea de păcătoșenie, starea de nimicnicie”

Arhim. **TIMOTEI BEL**, exarhul mănăstirilor

Reporter: Care sunt atribuțiile de exarh al mănăstirilor?

Arhim. Timotei Bel: Conform statutului și rânduielilor canonice stabilite de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, exarhul mănăstirilor este însărcinat cu supravegherea, buna funcționare și rânduiala în toate mănăstirile și schiturile din cuprinsul Episcopiei. Exarhul primește ascultarea din partea Episcopului și este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a tuturor hotărârilor episcopului și a Consiliului Eparhial în ceea ce privește viața mănăstirilor, călugăriile, propunerile pentru hirotonie, participarea la slujbele arhieresti etc. Altfel spus, pe înțelesul tuturor, sunt „omul de legătură” între mănăstiri și Episcopie.

Rep: Maramureșul este numit „al doilea Munte Athos”, care-i de fapt comoara județului nostru, pe care de multe ori nu o percepem pe măsură fiind prea aproape?

Arhim Timotei Bel: Îmi este greu să răspund la această întrebare și nu aș vrea să fiu înțeles greșit sau să fiu subiectiv, că aș spune că este Rohia, locul în care am crescut și m-am format și eu ca și slujitor al altarului. Dar așa cum este numită țara noastră, ca fiind „Grădina Maicii Domnului”, toate mănăstirile înspre care credincioșii își îndreaptă pașii sunt „Grădinile Maicii Domnului”. Nu aș vrea să supăr pe nimeni, că nu se poate spune că una este mai de preț decât cealaltă. Toate sunt importante în fața lui Dumnezeu și în fața credincioșilor. Dacă ar fi să vorbim din punct de vedere duhovnicesc,

al numărului mare de credincioși care le cercetează, este Mănăstirea Rohia, mănăstirea de metanie, unde-mi găsesc liniștea și pacea, este Mănăstirea Bârsana, care este iarăși o perlă, Mănăstirea Moisei, Mănăstirea de la Botiza, Rohița, Dealul Mare și toate celelalte, toate deosebite. Nu se poate spune o cifră exactă a celor care trăiesc în mănăstiri și schituri. De exemplu, am fost la Lăpușul Românesc, unde știam că sunt 13, dar au mai venit două surori și acum sunt 15. În general sunt 160 – 170 de călugări, călugărițe și viețuitori începători (frați și surori), asta în total în Maramureș și Satu Mare. În Maramureș sunt mai mulți, pentru că avem mai multe mănăstiri.

Rep: Întodeauna credincioșii alergau la mănăstiri în vremuri de răstriețe, cât au rămas de legați în momentul de față?

Arhim Timotei Bel: 100% credincioșii au rămas cu obiceiul acesta, iar acest lucru se vede în duminici și sărbători și cu ocazia hramurilor, unde participă credincioși în număr foarte mare. De exemplu, zilele trecute, la Lăpușul Românesc, unde al doilea hram este Sfinții Români (primul hram fiind Nașterea Maicii Domnului). Iar în Duminica Sfinților Români a fost mulțime mare, peste 2500 – 3000 de credincioși. Asta dă dovadă că ele sunt la sufletul credincioșilor, la sufletul românilor. Cu toate că a fost căldură mare, au venit mulți oameni și au stat nemișcați până la sfârșitul slujbei. Asta dă dovadă că mănăstirile sunt cercetate. Dar nu numai în duminici și sărbători,

ci și peste săptămână. La mănăstire, în fiecare zi, se fac cele șapte sfinte laude, se săvârșește Sfânta Liturghie, iar oamenii simt această putere duhovnicescă și divină care decurge din săvârșirea acestor sfinte slujbe. Iar credincioșii se perindă. Că cei care merg la mănăstire merg și la biserici duminica și în sărbători. Ei sunt și credincioși buni ai parohiei, nu numai la mănăstire. Mănăstirile vin ca ajutor și sprijin la viața duhovnicescă a poporului român.

Rep: Sunt conștienți credincioșii de minunile din mănăstiri? Câteva exemple?

Arhim Timotei Bel: Fără doar și poate sunt conștienți și sunt convinși. Pentru că ei simt acest lucru. Prima dată mergi ca să vezi. „Vino și vezi să te convingi” spune unul dintre apostoli la un moment dat. După ce mergi o dată la mănăstire și participi și simți puterea rugăciunilor, și puterea duhovnicescă, și dacă se împlinește, și cu siguranță se împlinește toată dorința, o să mergi și a doua și a treia oară.

Este destul să mergi o dată la mănăstire și te-a pătruns puterea duhovnicescă și mergi în continuare. Pentru că simți acel izvor pe care nu-l poți exprima în cuvinte, acea putere a lui Dumnezeu care vine din puterea rugăciunii.

Avem icoane făcătoare de minuni și multe altele, dar noi nu punem accent fel de fel de minuni, că oamenii nu vin

pentru „spectaculos”. Minunea este atunci când omul îngenunchează în fața lui Dumnezeu, în fața icoanei și își recunoaște starea de păcătoșenie, starea de nimicnicie în fața Atotputernicului Dumnezeu. Și în acel moment, în momentul îngenuncherii, momentul smereniei, în acel moment s-a produs minunea. Că omul și-a plecat capul. Nu stai în poziție de drepți și te uiți ca și cum l-ai „înfrunța” pe Dumnezeu. Când intri în biserică sau mănăstire, când te-ai închinat, te-ai smerit și ai îngenunchiat,

în acel moment s-a produs minunea și de aceea Dumnezeu binecuvântează. Sunt unii oameni, unii tineri, care așteaptă ceva concret și palpabil și vor să li se întâmple fix atunci când cer. Dar asta este ispitire. Ni se spune „să nu ispitești pe Domnul Dumnezeu Tău!”, adică eu vreau ca Dumnezeu să mi se arate. Dar Dumnezeu se arată prin razele Soarelui, prin bolta cerului, ni se arată nouă prin frumusețea naturii pe care o privim, prin ciripitul păsărilor. Tot ce ni se întâmplă și tot ce ne înconjoară (păduri, văi,

munți, holde etc) și prietenii și oamenii cu care intrăm în contact... toate sunt o minune! Faptul că ne-am născut pe acest pământ este iarăși o minune. Că avem două mâini, două picioare și putem să ne raportăm la semenii noștri este o minune de la Dumnezeu. Iar să cerem noi, care suntem praf și cenușă și lut, să ni se arate Dumnezeu, este o îndrăzneală, chiar o nesimțire.

Nu poți să-i ceri lui Dumnezeu, care a făcut Cerul și Pământul, să ți se arate ție, creaturii. Noi suntem creați, noi suntem praf și cenușă.

Dacă n-ar fi scânteia divină, sufletul în noi, am fi o bucată de pământ, că așa ne-a creat Dumnezeu. Deci nu avem cum să cerem să ni se arate Bunul Dumnezeu nouă. Nu s-ar putea face asta că ne-am topi, că Dumnezeu este Infinitul. De exemplu, la Soare nu ne putem uita, dar la Dumnezeu care a făcut Soarele? Nu vedeți că noi suntem vai și amar de capul nostru, că un pic îngăduie Dumnezeu 34 de grade și nu știm unde să ne băgăm de căldură că nu mai putem răbda. Dar să vină Dumnezeu să ni se arate? Nu! Dumnezeu ni se arată prin prieteni, printr-o vorbă bună pe care ți-o spune cineva la un moment de cotitură etc. În împrejurările concrete ale vieții, acolo își arată Dumnezeu puterea sa cea mare, acolo este Dumnezeu!

Rep: Ce vă este cel mai drag să le vorbiți credincioșilor?

Arhim Timotei Bel: Despre Dumnezeu, despre starea de smerenie a Mântuitorului, care din Fiul al lui Dumnezeu, unul din Sfânta Treime, a venit la noi din dragoste pentru firea omului cel căzut, ca să-l facă iarăși părtaș la dumnezeiasca fire. Și despre Maica Domnului pentru că este aproape de sufletul nostru, mai ales de părinții viețuitori în mănăstire, de preoți în general, și de tot poporul. Este cea mai aproape de noi pentru că Maica Domnului a suferit foarte mult și înțelege pe toată lumea, mai ales pe femeile credincioase, pe mame, și pe viitoarele mame. De aceea, avem mare evlavie, și poporul român are mare evlavie la Maica Domnului și când povestim și predicăm despre Maica Domnului toată lumea suspină de drag și de iubire față de Mama noastră a tuturor.

“Viața este o călătorie, iar destinația nu este întotdeauna sigură”

P.S. Justin Hodea Sigheteanul,
Arhiepiscop vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului

Ce înseamnă „oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înalța”?

A te înalța pe tine înseamnă a vorbi mult despre împlinirile tale în sens duhovnicesc. Ori lucrurile duhovnicești nu se văd și nu ar trebui să fie mărturisite ca manifestări publice.

Pe de altă parte, tot ce realizezi prin faptul că ești un om cu frică de Dumnezeu nu are nevoie de aprecierea sau lauda oamenilor. Toate faptele bune și bineplăcute lui Dumnezeu sunt inventariate de îngerul păzitor și ajung la tronul Preasfintei Treimi. Cel ce dorește ca faptele și lucrările lui să fie recunoscute și apreciate de oameni s-ar putea să nu mai primească răsplata de la Dumnezeu. Alegerea aparține exclusiv făptuitorului.

Am constatat că în multe biserici (lucru cu care nu sunt de acord) sub o scenă sau o icoană pictată este scris numele familiei donatoare. Este greșit să ne înscriem printre icoanele sfinților numele noastre, ale muritorilor de rând. Pe donatori îi înscrie Dumnezeu în cartea veșniciei. Singurul lucru permis în Biserica Ortodoxă este pictarea tabloului votiv al familiei care a ctitorit locașul, și a Episcopului locului, lângă ușa de intrare în biserică.

Care-i granița dintre smerenie și demnitate sau conduită creștină prin care să răzbată conștiința credinței?

Că fiind credincios, automat poți aluneca în „mândria” să te simți „privilegiat” în fața Bunului Dumnezeu. Dar nu este bună nici cealaltă variantă, de smerenie dusă la limită, în care te gândești cât ești de păcătos și cazi în deznădejde. Iar deznădejdea este un păcat, pentru că un credincios nu trebuie să se îndoiască niciun moment că Bunul Dumnezeu își întoarce fața de la el.

Smerenia este sfântă și se raportează la credință, fiind

după modelul Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Demnitatea se raportează la valorile unui neam, și nu intră în conflict cu smerenia, pentru că ea afirmă tot ce are mai bun și frumos un popor, în toată existența lui istorică.

A fi creștin Ortodox înseamnă a fi pe cărarea care duce spre Împărăția Lui Dumnezeu, dar nu înseamnă că ai și ajuns. Când socoți că dacă ești ortodox ai garanția mântuirii, ai căzut în păcatul mândriei. Părintele Nicolae Delarohia are o frază care rezolvă această problemă: „Ortodoxia oferă totul, dar nu promite nimic”. Deci, poți să fii ortodox și să nu ajungi în rai cu sfinții, pentru că nu biletul de călătorie, ci parcursul te duce la adevărata destinație, ci să ajungi în altă parte. Viața este o călătorie, iar destinația nu este în totdeauna sigură.

Pe de altă parte însă trebuie să afirmăm că Ortodoxia oferă garanția mântuirii prin botezul în numele Sf. Treimi și prin primirea harului Duhului Sfânt în celelalte Sfinte Taine, iar Taina Pocăinței sau a Sfintei Spovedanii se constituie în salvarea de sub robia păcatului a tuturor credincioșilor, pentru că omul căzut are datoria de a se ridica. Argument pentru această stare sunt cuvintele Mântuitorului „De câte ori vei cădea, scoală-te și te vei mântui”, deci nimeni să nu deznădăjduiască, ci să se căiască, mărturisindu-și păcatele luptând pentru eliberarea de acestea.

Păcatele mărturisite sunt dezlegate de preot și iertate de Hristos pentru că așa a făgăduit Domnul Sfinților Apostoli: „Adevăr zic vouă, oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer, și oricâte veți dezlega pe pământ, vor fi dezlegate și în cer” (Matei 18, 18).

În această credință trăim și în această nădejde plecăm din lumea aceasta, așteptând învierea morților și viața veacului ce va să vie amin!

P.S. JUSTIN, LA 51 DE ANI

Preasfinția Sa Justin Hodea Sigheteanul, Arhiepiscop Vicar al Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului, este un slujitor al bisericii cu mult har, dar și un gospodar desăvârșit, doctor în teologie. Datorită dăruirii sale, Maramureșul a devenit un al doilea “Munte Athos”, cu mănăstiri ce veghează de pe coline, biserici și o Catedrală aflată în construcție.

Î.P.S. Justin mărturisește că: “Maramureșul a fost și rămâne un tărâm al credinței, pentru că o istorie marcată de două mii de ani de credință dreptmăritoare nu poate fi înlocuită de curente seculare ale modernității, nici de tendințele modei, nici de împrumuturile fără formă și conținut. Maramureșenii nu și-au pierdut credința în ultimele decenii, dimpotrivă, au cultivat-o și au sporit-o. Refacerea vechilor vetre monahale și întemeierea altora noi, zidirea multor biserici și mai ales întinerirea clerului bisericesc și înmulțirea numărului de preoți în raport cu nevoile duhovnicești, au dus la intensificarea credinței”.

Aici, în inima acestui tărâm al credinței, s-a născut în 1961, în comuna Rozavlea.

La numai 14 ani, a simțit chemarea spre mănăstire și a intrat ca frate la Mănăstirea „Sf. Ana” Rohia. A urmat treapta l-a de Liceu la școala din satul natal, petrecând toate vacanțele la Mănăstirea Rohia.

După ce a terminat zece clase, în anul 1978, a dat examen la Seminarul Teologic Ortodox Craiova – Mofleni, fiind închinoviat în acest sens la Mănăstirea Lainici Jud. Gorj, Mitropolia Olteniei, și a fost declarat admis.

În anul 1979 a fost transferat, cu aprobarea I.P.S. Teofil Herineanu, la Seminarul din Cluj-Napoca, pe care l-a absolvit în anul 1983, când a susținut examenul de absolvire.

În anul 1983, luna Septembrie, a fost hirotonit diacon pe seama Mănăstirii Rohia, iar în anul 1983 – iunie, a fost hirotonit preot pe seama aceleiași mănăstiri.

În anul 1985 a fost tuns în monahism la aceeași mănăstire, avându-l naș de călugărie pe P.S. Justinian, primind numele de Justin. Și-a continuat studiile la Institutul Teologic Universitar Sibiu pe care l-a absolvit în anul 1992.

În luna martie 22, anul 1994, la propunerea P.S. Justinian, Sf. Sinod al B.O.R. aproba alegerea în postul de arhiepiscop vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului cu titlul de „Sigheteanul”, iar în 17 aprilie 1994, are loc la Mănăstirea „Sf. Ana” Rohia hirotonia întru arhiepiscop, săvârșită de către I.P.S. Dr. Antonie Plămădeală, I.P.S. Bartolomeu al Clujului și P.S. Justinian al Maramureșului și Sătmarului.

De atunci și până în prezent slujește Biserica ortodoxă română în aceasta chemare alături de P.S. Justinian.

În calitate de membru al Sf. Sinod, Preafericitului Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, i s-a încredințat în septembrie 1995, delegația de a conduce un grup de 100 de tineri studenți teologi și neteologi la întâlnirea de la Loretto – Italia, patronată de Papa Ioan Paul al II – lea.

În anul 1998 a făcut un pelerinaj cu zece părinți de la Mănăstirea Rohia, la Sf. Munte Athos, iar în 2003 a făcut un pelerinaj tot cu un grup de monahi de la Mănăstirea Rohia, la locurile Sfinte din Ucraina și Rusia.

În septembrie 2003 a organizat vizita Patriarhului României Teoctist, care îl avea oaspete pe Sanctitatea Sa Petros al VII-lea, Patriarhul Alexandriei, în eparhia Maramureșului și Sătmarului, prilej cu care s-a sfințit primul nivel al catedralei episcopale și a avut loc proclamarea solemnă a canonizării Sf. Iosif Mărturisitorul din Maramureș.

În plan cultural teologic a scris în diferite reviste bisericești anumite articole și studii, așa precum reiese din lista anexată prezentei autobiografii.

În cadrul Sf. Sinod al B.O.R. face parte din comisia Pastorală, monahală și Socială, iar în cadrul Eparhiei Maramureșului și Sătmarului, atribuțiile au în sfera lor de cuprindere Școlile teologice, Sectorul Cultural, viața monahală și Sectorul social misionar.

Este doctor în teologie, diplomă primită de la Universitatea “Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca.

În ziua de 10 iunie 2012, de Duminica Tuturor Sfinților, s-a târnosit noua biserică din localitatea Tăuții de Sus.

Piatra de temelie a fost sfințită de către I.P.S. Arhiepiscop Justinian în data de 12 august 1990.

Lucrările de construcție s-au realizat prin jertfelnicia credincioșilor ortodocși din Tăuții de Sus, între anii 1991 – 2000, după un proiect executat de arhitectul Constantin Pena. Alături de efortul credincioșilor, lucrările au beneficiat de sprijin financiar primit prin subvenții de la Bugetul de Stat, precum și de la Consiliu Județean Maramureș de la unitățile industriale din localitate precum și de la diferite firme particulare.

Pictura în tehnica fresco a fost executată de către pictorii Mariana și Ioan Botiș, între anii 2001 – 2008, iar catapeteasma, amvonul, scaunul arhieresc, strana și pangarul, de către sculptorul Dunca Gheorghe.

Lucrările de pardoseală în granit au fost executate de către firma „Heximpex” SRL din Baia Mare, între anii 2009 – 2010, mobilierul din stejar masiv, de către tâmplarul Giurgiu Ioan din Vadu Izei, iar cel din cor și de la balcoane, de meșterul Bumb Sabin din Tăuții de Sus.

A fost târnosită biserică din Tăuții de Sus

Lucrările de construcție, cele de pictură bisericească, precum și lucrările de amenajare exterioară și interioară s-au desfășurat cu purtarea de grijă a preotului paroh, Dr. Vasile Augustin, Vicar Eparhial, care slujește în această parohie de aproape 30 de ani.

Noua biserică cu hramul „Duminica Tuturor Sfinților” din Tăuții de Sus este o lucrare impresionantă, realizată în perioada 1990 – 2012. Ea își așteaptă enoriașii și oaspeții în fiecare duminică și sărbătoare, reprezentând o poartă de intrare în Municipiul Baia Mare și o capodoperă arhitecturală a ortodoxiei din Maramureș.

Amenajările exterioare s-au realizat între anii 2011 – 2012 și au fost executate de către firmele I.F. Suciș din Tăuții de Sus (gazonare și ronduri cu flori), Interplast Tăuții Măgheraș (pardoseli în piatră, lucrări drenaj) și Electrocenter Baia Mare (curent exterior).

Atât lucrările de construcție, cât și cele de pictură bisericească, precum și lucrările de amenajare exterioară și interioară s-au desfășurat cu purtarea de grijă a preotului paroh, Dr. Vasile Augustin, Vicar Eparhial, care slujește în această parohie de aproape 30 de ani.

Duminică, 10 iunie 2012, de hramul „Duminica Tuturor Sfinților” toate au fost rânduite pentru sfințire.

La ora 9 dimineața, cei doi ierarhi ai Episcopiei Maramureșului și Sătmărulei au sosit la biserică, fiind așteptați de copiii de la Grădinița „Casa Îngerilor” din apropiere, și de elevii de la Școala „Ioan Slavici” din localitate, cu balonașe tricolor și cu stegulețe naționale.

Un sobor de circa 50 de preoți și diaconi, format din consilierii episcopiei, protopopi din cele două județe, profesori de teologie, preoți ai localităților din jur, ieromonahi, arhidiaconi și diaconi, i-au primit pe cei doi ierarhi pe aleea generoasă din fața bisericii. A urmat târnosirea și Sfânta Liturghie arhierescă în prezența unui mare număr de credincioși, între

Un sobor de circa 50 de preoți și diaconi, format din consilierii episcopiei, protopopi din cele două județe, profesori de teologie, preoți ai localităților din jur, ieromonahi, arhidiaconi și diaconi, i-au primit pe cei doi ierarhi pe aleea generoasă din fața bisericii.

aceștia aflându-se domnul Adrian Leameni, secretarul de stat pentru culte, autorități locale, directori de instituții, sponsori. La sfârșitul Sfintei Slujbe, cuvântul de învățătură a fost rostit de către I.P.S. Arhiepiscop Justinian, care a arătat rolul și lucrarea Sfântului Duh în biserică.

După otpust, P.S. Iustin a acordat diplomă preotului cititor, binefăcătorilor, sponsorilor, consiliului parohial și corului bisericesc, dirijat de către prof. Mircea Herbil.

Părintelui Vicar, P.S. Sa i-a oferit în dar o bederniță, neavând cu ce să-l distingă, întrucât prea cucernicia sa avea toate distincțiile.

Ziua s-a încheiat cu o agapă frățească ce a fost organizată la un local privat al episcopului Pavel Breban, la care, alături de preoții prezenți, au participat și doamnele preotese, precum și diferiți oaspeți. Noua biserică cu hramul „Duminica Tuturor Sfinților” din Tăuții de Sus este o lucrare impresionantă, realizată în perioada 1990 – 2012. Ea își așteaptă enoriașii și oaspeții în fiecare duminică și sărbătoare, reprezentând o poartă de intrare în Municipiul Baia Mare și o capodoperă arhitecturală a ortodoxiei din Maramureș.

Pr. Dr. Vasile Augustin,
Vicar Eparhial

„Comuniune și mărturisire”

În 20 iunie a avut loc un eveniment editorial de excepție pentru Maramureș și Sătmar. Mai exact, a apărut o carte dedicată Preasfințitului Iustin Hodea Sigheteanul, Arhiepiscopul Vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului. Este vorba de o carte de dialoguri, sub semnătura lui Octavian Butuza, cu titlul „Comuniune și mărturisire”.

Lansarea volumului a avut loc în incinta Catedralei Episcopale „Sfânta Treime” din Baia Mare, în prezența unui mare număr de credincioși (tineri, bătrâni, politicieni, studenți, preoți etc.). Evenimentul a fost moderat de Teodor Ardelean, directorul Bibliotecii Județene „Petre Dulfu”, iar cei prezenți au fost de-a dreptul răsfățați cu fel de fel de informații și abordări de ordin cultural, dar mai ales de ordin spiritual. Au vorbit și autorul, primarul Băii Mari, vicarul administrativ al Episcopiei și bineînțeles că a luat cuvântul și Preasfințitul Iustin. Cartea a apărut în preajma zilei de naștere a Preasfințitului Sale (fiind născut pe 23 iunie) și reunește de fapt o serie de dialoguri purtate de-a lungul timpului, cu ocazia unor evenimente deosebite

pentru Episcopia noastră. Este o carte document, o carte care îi poate face pe toți maramureșenii să conștientizeze și să se bucure de faptul că Bunul Dumnezeu a rânduit ca noi să fim păstoriți de un om cu totul de excepție, un om „plin de dar și har”. ÎPS Justinian Chira, Arhiepiscopul Maramureșului și Sătmarului, spune în această carte: „Viața Arhiepiscopului Iustin, la cincizeci și unu de ani, este o împlinire Sfântă pentru Biserică, pentru Maramureș, pentru Dumnezeu. Ne cunoaștem cu Preasfințitul Iustin de când eram în pridvoarele sacre de la Mănăstirea „Sfânta Ana” - Rohia. De atunci am colaborat în taină cu acest tânăr ucenic al lui Hristos. Am supravegheat formarea lui și după aceasta am îndrăznit să-l prezint în fața Sfântului Sinod și - trecând peste

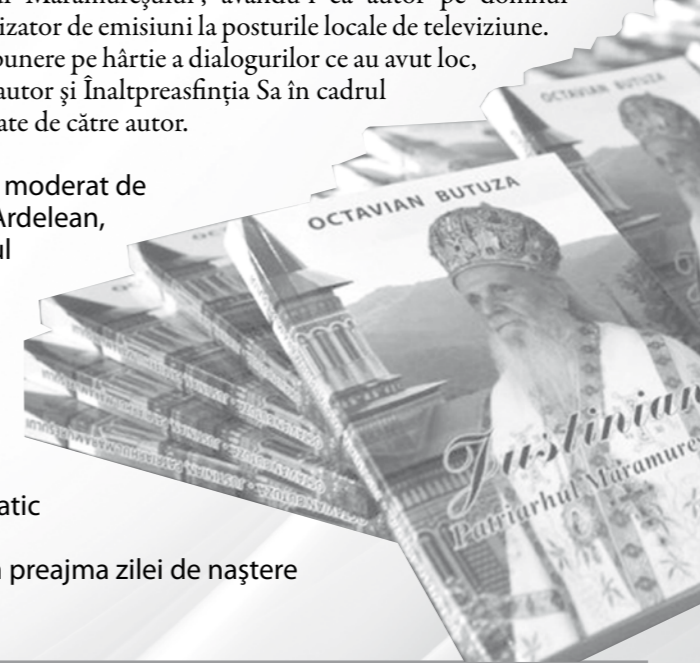
momentele care în mod firesc se ivesc cu ocazia tuturor avansărilor și cu ajutorul lui Dumnezeu - am avut duhovniceasca bucurie să-l văd venind pe părintele stareț de la Mănăstirea Rohia, alături de mine în păstorie arhierescă la venerabila Eparhie a Maramureșului și Sătmarului”.

Justinian - Patriarhul Maramureșului”

Joie 24 mai, în ziua de prăznuire a Înălțării Domnului la cer, începând cu ora 13.00, în sala Teatrului Dramatic din Baia Mare, a fost lansată cartea intitulată: „Justinian - Patriarhul Maramureșului”, avându-l ca autor pe domnul Octavian Butuza - realizator de emisiuni la posturile locale de televiziune. Cartea este, de fapt, o transpunere pe hârtie a dialogurilor ce au avut loc, de-a lungul timpului, între autor și Înaltpreasfinția Sa în cadrul frumoaselor emisiuni realizate de către autor.

La eveniment, care a fost moderat de domnul prof. dr. Teodor Ardelean, a participat și Preasfințitul Dr. Iustin Sigheteanul, alături de reprezentanții autorităților locale, membri ai Permanenței Eparhiale, și de un impresionant număr de participanți, care au făcut sala Teatrului Dramatic neîncăpătoare. Evenimentul a avut loc în preajma zilei de naștere a ÎPS Justinian.

Știri pe scurt

Duminică, 27 Mai, P.S. Iustin Sigheteanul, avându-l ca oaspete de seamă pe I.P.S. Calinic - Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, au participat la aniversarea a 20 de ani de la târnosirea bisericii „Înălțarea Domnului” Moisei - Izvorul Dragoș, Prot. Vișeu. Au săvârșit Sf. Liturghie împreună cu un impresionant sobor de preoți, iar I.P.S. Calinic a rostit cuvântul de învățătură. Târnosirea bisericii care a fost ctitorită de Pr. Ic. Stvr. Ioan Paul Tomoiagă a avut loc în anul 1992, în ziua de 7 Iunie, și a fost oficiată de vrednicul de pomenire Patriarh Teoctist, înconjurat de mai mulți ierarhi. După Sf. Liturghie a fost oficiat un parastas pentru veșnica pomenire a Patriarhului Teoctist și a Episcopului Ioan al Oradiei, mutați la Domnul. A fost dezvelită și binecuvântată o placă comemorativă, așezată pe peretele bisericii și au fost sfințite două troițe așezate în fața bisericii. Evenimentul a fost organizat de preotul Ic. Stvr. Matei Sandru - paroh, Consiliul Parohial, autoritățile locale și credincioșii aparținători acestei parohii. La final, P.S. Iustin Sigheteanul a oferit diplome de vrednicie pentru organizatorii evenimentului. De la ora 15. 30, P.S. Iustin Sigheteanul, în prezența autorităților centrale, județene și locale, a binecuvântat noul sediu al Gărzii de Intervenție Nr. 2- Bogdan Vodă, din cadrul Detașamentului de Pompieri Sighetu Marmației și a sfințit troița maramureșeană așezată în curtea instituției. După ceremonial, Preasfințitului Sale i-a fost conferit titlul de „Cetățean de Onoare” al comunei și Diploma de Excelență din partea Inspectoratului Pentru Situații de Urgență - Maramureș. La sfârșitul manifestărilor, P.S. Iustin, împreună cu autoritățile județene și locale, a fost invitat de către fostul primar Vasile Deac (Moșu) al comunei Bogdan Vodă să viziteze casa „muzeu” a acestuia și a răspuns invitației, deoarece el este fondatorul statuii ecvestre a Voievodului de Maramureș, Bogdan I întemeietorul Moldovei, așezată în centrul Com. Bogdan Vodă.

Miercuri, 6 Iunie, P.S. Iustin Sigheteanu a liturghisit la Catedrala Episcopală înaintea susținerii Cursului festiv la secțiile de Teologie Ortodoxă din Baia Mare. Studenții au participat și au dat răspunsurile la Sf. Liturghie.

Premiera câștigătorilor concursului de creație „Alege Școala!”

În Episcopia Maramureșului și Sătmarului - faza pe protopopiat -

Sâmbătă, 9 iunie 2012, a avut loc, la Catedrala Episcopală din Baia Mare, premiera câștigătorilor concursului de creație „Alege Școala!” (faza pe protopopiat), din Protopopiatele Baia Mare, Chioar, Sighet și Vișeu. Părintele Florin Stan (inspectorul pentru catehizarea parohială) a vorbit despre obiectivul proiectului și activitățile sale, precum și despre Concursul de creație „Alege Școala!”.

Preasfințitul Iustin Sigheteanul, arhiepiscopul vicar al episcopiei, a felicitat câștigătorii, le-a înmănat premiile și le-a adresat câteva cuvinte: „Ne bucurăm că Biserica noastră reușește să intre prin intermediul acestui program și într-o altfel de comunicare cu copiii și tinerii. Este adevărat că în Biserică se fac numeroase activități cu tinerii. Dar spre deosebire de acelea, ținta acestui program este precisă: cultivarea interesului și a dragostei pentru școală a copiilor aflați în dificultate, precum și integrarea acestora în marea familie a Bisericii. În acest fel sunt evidențiați, apreciați și

răsplătiți copiii înscriși în program, dar și cei care s-au preocupat de catehizarea acestora: preoții și profesorii de religie...”. Celor 36 de câștigători, Preasfințitul Iustin le-a oferit câte o diplomă, o TABLETĂ (premiul I), un aparat de fotografiat BENQ (premiul II) și un MP4 PLAYER (premiul III). În nume personal le-a oferit câte o iconiță cu Maica Domnului ocrotitoarea orașului Baia Mare, iar la final, binecuvântarea pentru a obține rezultate frumoase și la fazele superioare ale Concursului de creație „Alege Școala!”

DE MARAMUREȘ
Gazeta

Baia Mare, Bd. Traian 23/9
Tel. 0728-836 348, 0362-401 332
fax 0362-401 331
www.gazetademaramures.ro

Fondator Dan PÂRCĂLAB	Colaboratori Pr.dr. Cristian Ștefan - consilier cultural Pr.dr. Augustin Vasile - vicar administrativ Protos. drd. Casian Filip - eclesiast al Catedralei Episcopale „Sfânta Treime” Ierodiacon Teodosie Bud
Director general Ioana LUCĂCEL	
Coordonator de proiect Mircea CRİȘAN	
IT/DTP Ada FONAI	

PATRIARHUL DANIEL vine în Maramureș

La finele acestei luni, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel va sosi în Maramureș, unde va participa la târnosirea bisericii Mănăstirii Bârsana, iar a doua zi, alături de P.S. Justin Sigheteanul și alți ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al B.O.R., participă la târnosirea noii Catedrale din Negrești Oaș.

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, s-a născut la data de 22 iulie 1951, în satul Dobrești, comuna Bara, județul Timiș, fiind al treilea copil în familia învățătorului Alexie și Stela Ciobotea. Școala primară a urmat-o în satul natal (1958-1962), Dobrești, iar gimnaziul, în localitatea Lăpușnic (1962-1966), județul Timiș. În perioada 1966 începe cursurile liceale în orașul Buziaș, pe care le continuă în municipiul Lugoj, Liceul „Coriolan Brediceanu” (1967-1970). După absolvirea examenului de bacalaureat se înscrie ca student la Institutul Teologic Universitar din Sibiu (1970-1974), unde obține și Diploma de licență în teologie (specializarea Noul Testament).

În perioada 1974-1976 frecventează cursurile de doctorat la Institutul Teologic Universitar din București, Secția Sistematică, sub îndrumarea Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae; își continuă studiile în străinătate: doi ani la Facultatea de Teologie Protestantă a Universității de Științe Umaniste din Strasbourg (Franța, 1976-1978) și doi ani la Universitatea „Albert Ludwig” din Freiburg im Breisgau, Facultatea de Teologie

Romano-catolică (Germania, 1978-1980). În 15 iunie 1979 își susține teza de doctorat la Facultatea de Teologie Protestantă din Strasbourg, intitulată: *Réflexion et vie chrétiennes aujourd'hui. Essai sur le rapport entre la théologie et la spiritualité*, VII, 424p. Teza a fost pregătită sub îndrumarea a doi renumiți profesori francezi, Gerard Ziegwald și André Benoit, și a primit calificativul maxim. Devine astfel doctor al Universității din Strasbourg. O formă extinsă a acestei teze a fost pregătită sub îndrumarea mentorului său, Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, și a fost susținută la 31 octombrie 1980 la Institutul Teologic Universitar din București, sub titlul *Teologie și spiritualitate creștină*. Raportul dintre ele și situația actuală. În urma examenului oral și a susținerii tezei, doctorandul Dan-Ilie Ciobotea a fost declarat Doctor în teologie ortodoxă, de asemenea, cu calificativul maxim.

La 6 august 1987, intră în viața monahală la Mănăstirea Sihăstria cu numele Daniel, avându-l ca naș de călugărie pe Preacuviosul Părinte Arhimandrit Cleopa Ilie. În ziua de 15 august 1987, cu ocazia hramului Mănăstirii Putna a fost hirotonit

ieromonah de către Patriarhul Teoctist. La 16 octombrie 1988, cu prilejul resfințirii Mănăstirii Sihăstria, Preafericitul Părinte Teoctist i-a acordat rangul de protosinghel, iar mai târziu pe cel de arhimandrit. A fost numit Consilier patriarhal pentru sectorul „Teologie contemporană și dialog ecumenic” (1 septembrie 1988–1 martie 1990); în paralel, conferențind la catedra de Misiune Creștină a Institutului Teologic Universitar Ortodox din București. În 12 februarie 1990, a fost ales episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, cu titlul „Lugojanul”, fiind hirotonit la 4 martie 1990. La 7 iunie 1990 a fost ales arhiepiscop al Iașilor și mitropolit al Moldovei și Bucovinei (instalat, 1 iulie 1990). În această slujire a reactivat, chiar din toamna anului 1990, Facultatea de Teologie „Dumitru Stăniloae” din Iași, cu mai multe secții, la care a predat Teologia Dogmatică, începând din 1992 până în 2007. La 12 septembrie 2007, a fost ales Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Munteniei și Dobrogei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, fiind întronizat la 30 septembrie 2007. În această nouă slujire, a inițiat o serie de acțiuni menite să revigoreze viața bisericească din toată Patriarhia Română.

Dacă până în anul 1990, noțiunea de drog era foarte rar întâlnită în rândul tinerilor, astăzi drogurile constituie principalul instrument prin intermediul căruia tinerii își otrăvesc mintea, inima și conștiința.

Există foarte mulți tineri care recurg la droguri datorită dorinței de apartenență la un grup, alții încep să consume din curiozitate, din plictiseală sau din dorința de a încerca senzații noi. Sunt mai vulnerabili la consum tinerii care nu au dezvoltat anumite abilități sociale și personale, au încrederea scăzută în forțele proprii, sau nu știu cum să facă față stresului și problemelor din familie.

Cauza cea mai frecventă a consumului de droguri o reprezintă însă problemele legate de relațiile din familie: părinți hiperprotectivi sau prea duri, certuri între membrii familiei, abuzuri fizice, sau doar verbale și emoționale și cel mai important - absența unei vieți duhovnicești reale în familie (nu doar duminică).

Dependența de droguri trebuie privită înainte de toate ca un fenomen duhovnicesc, ca o cădere sub stăpânirea duhurilor celor rele, ca o nouă încercare a diavolului de a-l obliga pe om să-i slujească, nu doar fizic, ci și duhovnicește și, nu în ultimul rând, de a-l despărți pe om de Dumnezeu. Aceasta trebuie văzută ca oricare altă patimă: ca iubirea de arginți, iubirea plăcerilor trupești și trebuie să înțelegem că nu trece de la sine, bolnavul nu reușește să se vindece doar prin eforturile sale proprii, ci doar cu ajutorul lui Dumnezeu.

Dependența de droguri este arma de care se folosește în aceste vremuri vicleanul diavol pentru a îmbolnăvi sufletele noastre. Având în vedere faptul că șarpele cel de demult, diavolul, este inventiv și inteligent, acesta știe cu ce să îl ademenească pe om pentru a-i cuceri sufletul.

În categoria drogurilor intră și tutunul și alcoolul, aceste droguri însă sunt legale, adică deținerea, vânzarea lor nu este pedepsită de lege. Faptul că sunt legale nu înseamnă că acestea nu sunt periculoase, ci înseamnă doar că au fost acceptate de către societate.

Există foarte mulți oameni care mor zilnic din cauza fumatului, cu toate că medicii cardiologi ne avertizează despre faptul că fumatul este principalul factor de risc pentru dezvoltarea afecțiunilor cardiovasculare. Iată ce spune despre fumat Sfântul Ioan din Kronstadt (†1908): „Omul a pervertit plăcerile simțurilor. Pentru miros și gust a descoperit și trage în piept aproape tot timpul un fum acru și puturos, „cămăindu-l” astfel mereu pe diavol, cu acest fum strică aerul din locuința sa și din

Ispitele lumii contemporane

afara ei...”. Cuviosul Ambrozie (1812-1891) de la Mănăstirea Optina din Rusia, care l-a inspirat și pe marele scriitor Dostoievski (acesta dându-i rolul personajului Zosima, din lucrarea sa „Frații Karamazov”), spune așa: „Tutunul slăbănogeste sufletul, înmulțește și întărește patimile, întunecă rațiunea și distruge sănătatea, pricinuind o moarte înecat. Mânia și întristarea sunt urmările îmbolnăvirii sufletului prin fumat”. În zilele noastre această „otrăvire și afumare” a organismului o întâlnim la foarte mulți oameni: bărbați și femei, bătrâni, tineri, dar și la copii. Potrivit unui studiu, vârsta de la care încep să fumeze copiii este de 10-12 ani, iar femeile care fumează în timpul sarcinii sunt din ce în ce mai multe. Aceste „mame” care fumează în timpul sarcinii ar trebui să știe că „își premiază” copilul cu înclinația spre multe boli, precum: epilepsie, diabet, obezitate, defecte ale feței, autism, chiar și notele mici de la școală sunt urmările fumatului părinților, deoarece copilul nu s-a dezvoltat psihic corespunzător. De asemenea, vedem zilnic familii nef-

ricite, distruse din cauza consumului excesiv de alcool, destine umane deformate, oameni care au fost înzestrați de către Dumnezeu cu numeroase daruri și care din cauza alcoolului au plecat rușinos din această lume. Tinerii de astăzi se luptă cu aceste „năravuri demonice” care încearcă să le distrugă creierul, memoria, organele vitale, dar și sufletul. Ei nu pot birui singuri, ci au nevoie de o educație morală puternică, de o temelie duhovnicească solidă sub picioare, zidită din fragedă pruncie de către părinți, bunici și profesori. Părinții au un rol foarte important în biruința acestor patimi. Atmosfera frumoasă și caldă din familie, dragostea, afecțiunea, comunicarea dintre părinți și copii, dar mai ales apropierea de Dumnezeu, constituie aliații principali în lupta împotriva tuturor patimilor.

Pr. dr. Dinu Horațiu Brici (Schitul „Sf. Trei Ierarhi” – Ieud)

SFÂNȚA TREIME

– Taina Tainelor

La baza existenței lumii și a omului trebuie să fie o altă existență, care nu are nici început și nici sfârșit, care trebuie să însemne perfecțiunea, absolutul. Acesta este Dumnezeu.

Sfânta Scriptură și Sfinții Părinți ne învață că atunci când vorbim despre Dumnezeu, ne gândim la Trei Persoane: "Când zic Dumnezeu, înțeleg Tatăl, Fiul și Sfântul Duh" – ne scrie Sf. Grigorie de Nazianz. Însă, ce trebuie să înțelegem este faptul că, departe de a fi o formă de speculație abstractă, învățătura despre Sfânta Treime a fost întotdeauna pentru tradiția patristică greacă o chestiune de trăire religioasă – liturgică, mistică și, adeseori, poetică:

"Îndată ce cuget la Cel Unul, mă învăluie strălucirea Celor Trei; îndată ce îi deosebesc, sunt trimis înapoi la Cel Unul. Când gândesc la vreunul dintre Cei Trei, mă gândesc la El ca întreg, iar din ceea ce gândesc îmi scapă".
(Sf. Grigorie de Nazianz)

Baza acestei teologii trinitare, formulată de Părinții capadocieni în secolul al IV-lea, se află în gândirea despre mântuire, pentru că, de fapt, Părinții erau preocupați nu de speculație, ci de mântuirea omului. Învățătura răsăriteană despre aceeași ființă sau natură dumnezeiască la cele Trei Persoane a însemnat "mărturisirea deplinătății Dumnezeirii lui Hristos și afirma că Întruparea a fost esențială pentru actul răscumpărător al lui Hristos". Dar, în același timp, ea susține că dacă "Duhul nu este Dumnezeu desăvârșit, El nu poate conferi sfințire" (Ambele citate sunt din George Florovski – "Părinți Răsăriteni", Paris 1931, p. 23).

S-a ajuns la aceste adevăruri despre Sfânta Treime, întrucât, gândirea greacă

răsăriteană, spre deosebire de Apusul latin, a pornit de la Persoană ca să poată defini, atât cât este posibil omenește, ce este ființa unică dumnezeiască. Dumnezeu, când s-a adresat lui Moise, nu a spus despre Sine că "Eu sunt ființa", ci a zis "Eu sunt cel ce sunt" (Ieșirea 3,14), adică s-a descoperit ca Persoană.

Faptul că putem vorbi despre mai multe Persoane în sânul Dumnezeirii, ne ajută Vechiul Testament, unde, deși nu ni se descoperă în mod concret Treimea, se folosește în repetate rânduri vorbirea la plural: "Să facem om după chipul și asemănarea Noastră", "Veniți și pogorându-Ne să le amestecăm limbile" sau evenimentul ce s-a petrecut la stejarul Mamvri, unde am avut preînchipuirea Sfintei Treimi.

Dacă în Vechiul Testament avem doar aceste repere despre existența mai multor Persoane în sânul Dumnezeirii, fără a cunoaște numărul Lor, odată cu Întruparea Fiului lui Dumnezeu și cu trecerea la Legea cea nouă a Noului Testament, Sfânta și de viață făcătoarea Treime s-a descoperit în mod concret, arătându-ni-se nouă la Iordan, când Ioan Botezătorul și

Înaintemergătorul îl boteza pe Hristos. Atunci, Fiul lui Dumnezeu se afla în apele Iordanului, Duhul Sfânt S-a pogorât în chip de porumbel, iar glasul Tatălui s-a auzit din cer, spunând: "Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit".

Pe aceste realități scripturistice și faptice, Părinții răsăriteni au adoptat următoarea formulare, care avea să rămână criteriul teologiei ortodoxe trinitare din Răsărit: Dumnezeu este o singură ființă în trei ipostasuri sau întreit în Persoane. Această statornicire răsăriteană n-a pretins niciodată că ar fi ceva mai mult decât cea mai bună descriere posibilă a tainei dumnezeiești, afirmând întotdeauna că noi nu putem cunoaște ce este Dumnezeu, ci doar că El există, deoarece El S-a descoperit, în istoria mântuirii lumii, ca Tată, Fiul și Duh.

Cu această certitudine trebuie să înaintăm, fiecare în parte, în viața duhovnicească și atunci, ceea ce noi numim "Taina Tainelor", vom putea să o pătrundem cu mintea, să o simțim cu sufletul, descoperindu-ne noi înțelesuri, dobândind noi clarificări, dătătoare de bucurii sufletești.

Pr. Dr. Cristian Ștefan

Acest material este publicat în cadrul proiectului „Gazeta de religie și spiritualitate ortodoxă” derulat de către Episcopia Ortodoxă a Maramureșului și Sătmarului” în parteneriat cu GAZETA de Maramureș, cu sprijinul financiar al Consiliului Local și a Primăriei municipiului Baia Mare, prin programul de finanțare nerambursabilă în anul 2012.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a finanțatorului. Acest material se distribuie GRATUIT.